

КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ОДЕСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування



ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова відбіркової комісії
Я.П. Квач
2019 року

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступня магістр
на основі освітнього рівня бакалавра

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціалізації «Державні фінанси»

Одеса 2019 р.

Дисципліни, що виносяться на складання перевірних іспитів

| № з/п | Дисципліна, що виносить |
|-------|-------------------------|
| 1 | Банківська система |
| 2 | Бюджетна система |
| 3 | Податкова система |
| 4 | Страховання |

Обговорено та схвалено
на засіданні кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

07 лютого 2019 р., протокол № 6

Інформаційна база для складання перевідного іспиту з дисципліни «Банківська система»

Тема 1. Сутність та теоретичні засади функціонування банківської системи

Сутність поняття “банк”, “банківська система”. Цілі та функції банків та банківської системи. Значення банківської системи в економічній системі країни.

Причини формування банківської системи. Історичні аспекти формування перших банківських систем. Розвиток банківських систем при різних суспільних формаціях. Національні банківські системи та наднаціональні банківські інститути. Взаємозв'язок банківської системи з грошовою, кредитною, бюджетною системою.

Тема 2. Організаційні основи функціонування банківської системи України

Структура банківської системи України. Характеристика елементів банківської системи та їх зв'язки: центральний банк, комерційні банки та інститути інфраструктури. Види банків за системотворенням, за формою власності, організаційно-правовою формою, за спеціалізацією, за розміром активів.

Типи організаційної структури банку: лінійно-функціональна, дивізійна, орієнтована на географію ринку, на тип клієнта, матрична. Органи управління банку: Рада банку, Правління банку, Кредитний комітет, Комітет по управлінню активами і пасивами, Тарифний комітет, Комітет по управлінню ризиками.

Система фінансового моніторингу у банківській системі. Заходи проведення первинного фінансового моніторингу у банку, ознаки операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.

Тема 3. Організаційно-правові основи функціонування НБУ

Передумови виникнення та розвитку емісійних банків. Історія створення та розвитку НБУ. Принципи організації та функціонування НБУ. Завдання та функції центрального банку. Органи управління і структура НБУ. Забезпечення незалежності і транспарентності центрального банку. Види транспарентності. Економічні основи діяльності НБУ.

Тема 4. Грошово-кредитна політика НБУ

Сутність грошово-кредитної політики центрального банку, її місце та роль у системі державного регулювання економіки. Типи грошово-кредитної політики. Суб'єкти реалізації і об'єкти грошово-кредитної політики. Цілі грошово-кредитної політики: стратегічні, проміжні та оперативні. Результативність ГКП. Взаємозв'язок грошово-кредитної політики з податковою, бюджетною, валютною політикою. Характеристика та класифікація інструментів грошово-кредитної політики: політика обов'язкових мінімальних резервів, політика рефінансування комерційних банків, процентна політика центрального банку, політика операцій на відкритому ринку, інші інструменти грошово-кредитної політики. Режими грошово-кредитної політики.

Тема 5. Кредитно-розрахункове обслуговування та регулювання діяльності банків

Економічна сутність кредитів рефінансування. Вимоги НБУ до учасників операцій рефінансування. Види забезпечення кредитів рефінансування. Порядок надання кредитів овернайт, порядок проведення тендерів з рефінансування. Процентні та кількісні тендери. Порядок проведення операцій прямого і зворотного репо, операцій з депозитними сертифікатами Центрального банку.

Розрахункове обслуговування банків. Види платіжних систем. Система міжбанківських розрахунків НБУ. Національна система масових електронних

платежів. Організація готівкового обігу в Україні. Регулювання готівкового обігу у банківській та поза банківській сфері.

Завдання системи регулювання і нагляду за банками. Засоби регулювання банківської діяльності. Нагляд за банками: дистанційний нагляд та виїзне інспектування. Аналіз діяльності за системою CAMELSO. Заходи впливу при порушенні банківського законодавства.

Тема 6. НБУ банкір та фінансовий агент уряду

Основні напрямки діяльності центрального банку по обслуговуванню уряду. Забезпечення касового виконання бюджету. Сутність банківської та казначейської системи касового виконання бюджету. Змішана система касового виконання бюджету. Роль НБУ в управлінні внутрішнім державним боргом. Порядок розміщення ОВДП. Етапи проведення аукціонів по розміщенню ОВДП. Роль НБУ в управлінні зовнішнім боргом.

Тема 7. Валютне регулювання і контроль

Економічна сутність та види валютної політики. Поняття валютного регулювання та валютного контролю. Повноваження державних органів щодо здійснення валютної політики. Інструменти валютної політики. Сутність та види адміністративних інструментів валютної політики. Сутність курсової політики НБУ. Формування та управління золотовалютними резервами. Регулювання НБУ поточних валютних операцій. Умови і порядок проведення валютних аукціонів. Регулювання НБУ операцій пов'язаних з рухом капіталу.

Тема 8. Організаційно-правові основи функціонування комерційних банків в Україні

Банк як суб'єкт підприємницької діяльності. Види комерційних банків. Державний банк, кооперативний банк, банківські об'єднання, спілки і асоціації, банки з іноземним капіталом, визначення системно важливих банків.

Порядок реєстрації та ліцензування банку. Територіальні підрозділи банку та порядок їх реєстрації: філії, відділення і представництва. Порядок припинення діяльності банку. Основи організації і управління банком. Організаційна структура банку. Повноваження органів управління банку і відповідальність за результати діяльності банку. Ризик та ліквідність в діяльності банку. Доходи, витрати та прибуток банку. Банківська таємниця.

Тема 9. Пасивні операції комерційних банків

Баланс банку. Структура ресурсної бази банків. Власний капітал та особливості його формування. Нормативи капіталу. Залучені ресурси банку. Види депозитів. Депозитні сертифікати. Депозитна політика банку. Види позичених ресурсів. Міжбанківське кредитування. Кредити овернайт, операції репо. Емісія власних цінних паперів.

Тема 10. Активні операції комерційних банків

Характеристика активів банку. Види кредитних операцій, послуги кредитного характеру, операції з цінними паперами, операції з векселями, операції з використанням платіжних карток. Розрахунково-касові послуги банків, операції з валютою.

Прибуток та ліквідність банку. Ризики активних операцій. Нормативи кредитних, інвестиційних, валютних ризиків. Нормативи ліквідності.

Тема 11. Інститути інфраструктури банківської системи України

Інфраструктура банківської системи: значення та функції. Правовий статус, сутність та особливості діяльності інститутів інфраструктури банківської системи. Фонд

гарантування вкладів фізичних осіб, реєстр позичальників, платіжна система, Державна іпотечна установа, рейтингові агентства, кредитні брокери.

Рекомендована література

Закони та інші нормативні документи

1. Господарський Кодекс України від 14.03.2003. N 436-IV (Із змінами і доповненнями). - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.99 № 679-XIV. -Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
3. Закон України ”Про банки і банківську діяльність” від 07. 12. 2000 № 2121-III (зі змінами і доповненнями). - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
Закон України “Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 21, ст.241- Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1985-19> Припинення дії, відбудеться 01.08.2020.
4. Закон України «Про депозитарну систему України» //Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2013. - № 39. - с.517 (зі змінами і доповненнями).
5. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 51, ст.292- Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
6. Закон України “Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 2473-VIII (вводиться у дію 07.02.2019)- Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
7. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 5 квітня 2001 р. № 2374-III (зі змінами і доповненнями). - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
8. Закон України “Про споживче кредитування” Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 1, ст.2 - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
9. Закон України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” від 23 лютого 2012 р. № № 4452-VI. - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
10. Закон України «Про фінансовий лізинг» // Урядовий кур’єр. — 2004. —16 січня. — С. 10.
11. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2014. - № 50-51. - с.2057.
12. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 5 квітня 2001 р. № 2346-III / Урядовий кур’єр — 2001, 16 травня. — С. 1—11.
13. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001. № 2664-III // Урядовий кур’єр. — 2001 — 29 серпня. — С. 8—16.
14. Положення про ліцензування банків, затверджене постановою Правління НБУ від 22 грудня 2018 року №149. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
15. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затверджене постановою Правління НБУ від 26.06.2015 № 417. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
16. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 №368 (із змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
17. Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України затвердженої постановою Правління Національного банку України 22.12.2017 № 141 (зі змінами). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
18. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затверджене постановою Правління НБУ від 17.08.2012 № 346 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

19. Положення про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою *CAMELS*. Постанова Правління НБУ від 08.05.2002 №171 (із змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
20. Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 11.12.2014 № 806. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
21. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затверджене Постановою Правління НБУ від 30.06.2016 № 351 (із змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
22. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи, затверджене постановою Правління НБУ від 17.09.2015 № 615. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
23. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні, затверджена постановою Правління НБУ від 25.09.2018 № 103 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
24. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017 № 148 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
25. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління НБУ від 16.08.2006 № 320. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
26. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджене постановою Правління НБУ від 12.11.2003 № 492 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
27. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
28. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затверджене постановою Правління НБУ від 03.12.2003 № 516 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
29. Положенням про порядок емісії спеціальних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене постановою Правління НБУ від 30.04.2010 N 223. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
30. Положення про електронні гроші в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 04.11.2010 № 481. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
31. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів, затверджене постановою Правління НБУ від 05.11.2014 № 705. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
32. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України, затверджене постановою Правління НБУ від 16.12.2002 № 508. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
33. Положення про здійснення уповноваженими банками операцій з банківськими металами, затверджене постановою Правління НБУ від 06.08.2003 № 325 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
34. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2000 № 520 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
35. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затверджені постановою Правління НБУ від 10.08.2005 № 281 (із змінами і доповненнями). – Електронний ресурс.

Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

36. Положення про проведення Національним банком України операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах “своп”, затверджене постановою Правління НБУ від 31.03.2016 року № 222. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
37. Положення про порядок встановлення Національним банком України лімітів відкритої валютної позиції та контроль за їх дотриманням уповноваженими банками, затверджене постановою Правління НБУ від 29.08.2005 № 290 (зі змінами і доповненнями). – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
38. Положення про порядок визначення системно важливих банків, затверджене постановою Правління НБУ від 25.12.2014 № 863. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
39. Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року №3. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
40. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року №2. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
41. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року №1. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
42. Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року №4. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
43. Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року №7. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
44. Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року №6. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
45. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затверджене постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року № 5. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
46. Положення про порядок резервування коштів в іноземній валюті (банківських металів) за залученими банком вкладками (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів, затверджене постановою Правління НБУ від 03 січня 2019 року №12. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
47. Положення про валютний нагляд, затверджене постановою Правління НБУ від 03 січня 2019 року №13. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
48. Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 28 грудня 2018 року №162. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
49. Положення про Кредитний реєстр НБУ, затверджене постановою Правління НБУ 04.05.2018 № 50. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

Підручники та посібники

50. Банківська система: підручник / [М. І. Крупка, Є. М. Андрущак, Н.Г. Пайтра та ін.] ; з ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. – Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2013. – 556 с.

51. Банківська система /навч.посіб./ (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с.
52. Банківська система : підручник : [для студентів ВНЗ] / С. К. Реверчук, У. В. Владичин, С. М. Лобозинська, І. Г. Скоморович ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; за ред. С. К. Реверчука. – Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2013. – 498 с.
53. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., випр. і доп. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М.Мороза. – К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.
54. Банківські операції: Підручник / За ред. В. І. Міщенко, Н. Г. Слав'янської. – К.: Знання, 2006. – 727 с.
55. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник/ Кол. авт.: А.М.Мороз, М.Ф. Пудовкіна, М.І. Савлук. – К.: КНЕУ, 2005. – 556 с.

Інформаційні ресурси

www.bank.gov.ua Національний банк України
<http://www.fg.gov.ua> Фонд гарантування вкладів фізичних осіб
<http://www.sdfm.gov.ua> Державна служба фінансового моніторингу
www.nssmc.gov.ua Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
<http://nfp.gov.ua> Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України
<http://www.ausd.com.ua> Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках
<http://nabu.ua> Незалежна асоціація банків України
<http://aub.org.ua> Асоціація українських банків

Інформаційна база для складання перевідного іспиту з дисципліни «Бюджетна система»

Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави

Соціально-економічна суть, необхідність та призначення державного бюджету, його економічна природа. Багатогранність бюджету як суспільного явища, його економічний і матеріальний зміст та форма прояву.

Бюджет держави як економічна категорія. Роль і місце бюджету в перерозподільних відносинах у суспільстві. Взаємозалежність між ВВП і бюджетом. Функції бюджету. Фактори які впливають на формування і використання бюджету.

Тема 2. Бюджет як основний фінансовий план держави

Бюджет як основний фінансовий план держави. Правовий характер бюджету як фінансового плану, його чинники. Склад і структура доходної та видаткової частин бюджету. Бюджетна політика як важлива сфера фінансової політики, її завдання та напрями на сучасному етапі.

Призначення бюджетного механізму та його роль у регулюванні економічних і соціальних процесів у держави. Структура бюджетного механізму.

Тема 3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування

Стан бюджету як фінансового плану держави та його показники. Бюджетний дефіцит як економічна категорія та показник стану бюджету. Види дефіциту, причини його виникнення та форми прояву за спрямуванням коштів. Джерела покриття бюджетного дефіциту та методи його оптимізації.

Тема 4. Бюджетний устрій та побудова

бюджетної системи України

Структура бюджетної системи та характеристика її складових згідно Бюджетного кодексу України. Принципи побудови бюджетної системи. Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи.

Загальна характеристика бюджетного процесу та його складових. Стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу та розмежування повноважень між ними. Розпорядники бюджетних коштів. Організація бюджетного процесу на загальнодержавному та місцевому рівнях. Організація бюджетного процесу в зарубіжних країнах.

Завдання, принципи і методи бюджетного планування. Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі. Суть програмно-цільового методу (ПЦМ) та його мета. Особливі складові програмно-цільового методу у бюджетному процесі.

Місцеві бюджети, їх місце у бюджетній системі України та роль у соціально-економічному розвитку регіонів і адміністративно-територіальних утворень. Засади розмежування доходів і видатків між окремими ланками бюджетної системи. Загальний і спеціальний фонди місцевих бюджетів. Бюджет розвитку місцевих бюджетів.

Тема 5. Міжбюджетні відносини і система бюджетного вирівнювання

Загальні засади регулювання міжбюджетних відносин. Організація та функціонування міжбюджетних відносин в Україні. Основні форми взаємовідносин між окремими ланками бюджетної системи. Види міжбюджетних трансфертів. Порядок розрахунку та умови надання дотацій місцевим бюджетам. Умови надання субвенцій місцевим бюджетам та порядок перерахування між бюджетних трансфертів. Зарубіжний досвід міжбюджетних відносин

Тема 6. Система доходів бюджету

Економічна суть та характеристика доходів бюджетів. Методи, принципи і джерела формування доходів бюджету. Склад і структура доходів бюджету України.

Податкова система та її роль у формуванні доходів бюджету. Податкові надходження як інструмент перерозподілу ВВП. Групи податкових надходжень та їх динаміка. Неподаткові надходження бюджету, їх групи. Доходи від операцій з капіталом. Збори і надходження до державних цільових фондів. Офіційні трансферти.

Тема 7. Система видатків бюджету

Економічна суть бюджетних видатків. Видатки бюджету у фінансовому забезпеченні потреб економічного і соціального розвитку. Наукова класифікація видатків бюджету. Форми і методи бюджетного фінансування. Склад і структура видатків бюджету.

Бюджетна класифікація: необхідність, суть і принципи побудови, характеристика підрозділів. Класифікація доходів бюджету, видатків бюджету, класифікація фінансування бюджету і класифікація боргу.

Тема 8. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку

Необхідність і склад видатків на розвиток економіки. Напрями і форми бюджетного фінансової підтримки галузей економіки. Фінансування промисловості та енергетики. Видатки на розвиток агропромислового комплексу. Фінансова підтримка малого підприємництва. Фінансування проектів багатоцільового розвитку. Видатки бюджету на науково-дослідні роботи.

Тема 9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу

Форми і види соціального захисту населення. Склад видатків бюджету на соціальний захист населення, їх роль в умовах ринкової економіки. Державна допомога сім'ям з дітьми. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Житлові субсидії

населенню. Індexсація грошових доходів населення. Пільги і допомога ветеранам, громадянам, що мають особливі заслуги перед державою і громадянам похилого віку.

Фінансування установ і закладів соціальної-культурної сфери, його організація, форми і методи. Кошторисне фінансування як основна форма бюджетного фінансування. Бюджетне призначення, план асигнувань, бюджетне зобов'язання. Розпорядники бюджетних коштів. Позабюджетні кошти бюджетних установ.

Склад і структура видатків бюджету на освіту. Особливості фінансування загальноосвітніх шкіл. Оперативно-сітьові показники, що характеризують діяльності загальноосвітніх шкіл, порядок їх визначення. Система заробітної плати вчителів та порядок тарифікації педагогічного персоналу. Планування фонду заробітної плати та інших поточних видатків в загальноосвітній школі. Фінансування дитячих дошкільних установ. Оперативно – сітьові показники, що характеризують діяльності дитячих дошкільних установ. Система заробітної плати, порядок планування фонду заробітної плати та інших поточних видатків в дитячих дошкільних установах. Особливості фінансування вищих навчальних закладів. Система заробітної плати професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів. Планування фонду заробітної плати та інших поточних видатків вищих навчальних закладів.

Склад і структура видатків бюджету на охорону здоров'я. Особливості фінансування закладів охорони здоров'я. Оперативно-сітьові показники закладів охорони здоров'я. Система заробітної плати працівників закладів охорони здоров'я. Порядок планування фонду заробітної плати та інших поточних видатків закладів охорони здоров'я.

Засади бюджетного фінансування закладів культури. Склад видатків бюджету на культуру. Особливості складання кошторису бібліотек, будинків культури та інших культурно-освітніх закладів. Фінансування преси, видавництва, радіомовлення, телебачення.

Засади бюджетного фінансування розвитку фізичної культури і спорту, роль бюджету в державній підтримці олімпійського руху. Склад видатків на фізичну культуру і спорт, порядок їх планування і фінансування.

Тема 10. Видатки бюджету на оборону та управління

Фінансові та політичні аспекти видатків держави на оборону. Склад видатків на національну оборону, порядок їх планування і фінансування. Видатки на правоохоронну діяльність і безпеку держави.

Видатки бюджету на державне управління, їх склад та засади фінансування. Утримання органів законодавчої влади. Видатки на судові органи і прокуратуру. Видатки на утримання фінансових, фіскальних і митних органів. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.

Тема 11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу

Економічна сутність і причини виникнення державного боргу. Функції державного боргу. Внутрішній та зовнішній державний борг, поточний та капітальний борг. Класифікація державного боргу за типом кредитора та типом боргового зобов'язання. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу. Організація управління державним боргом як засіб стабілізації фінансової системи України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України // Закони України: В 11 т. – Верховна Рада України. Інститут законодавства. – К.: 1997. – Т. 10 – с. 3 – 41.
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08. 07. 2010 р. № 2456-VI. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov>.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від

- 02.12.2010 № 2755-VI. -- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov>. (Редакція від 01.09.2013).
4. Програма економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».
 5. Закон України «Про Державний бюджет України на відповідний рік» -- <http://www.minfin.gov.ua>.
 6. Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» // Вісник Верховної Ради. – 1997 р. - №24.
 7. Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003 № 966-4.
 8. Закон України «Про освіту» №1158-IV від 11.09.2003, із змінами від 11 червня 2008 №1060-XII.
 9. Закон України «Про дошкільну освіту» №2628-III, із змінами від 1 січня 2009 р.
 10. Закон України «Про загальну середню освіту» №651-XIV (із змінами 2010 року).
 11. Закон України «Про позашкільну освіту» №1841-III, із змінами від 06 червня 2005 р.
 12. Закон України «Про професійно-технічну освіту» №103/98-ВР, із змінами від 19 грудня 2006 р.
 13. Закон України «Про вищу освіту» №2984-III, із змінами від 19 січня 2010р.
 14. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року № 2801-XII (із змінами і доповненнями № 2592-VI (2592-17) від 07.10.2010).
 15. Проект закону України «Про фінансування охорони здоров'я та обов'язкове соціальне медичне страхування в Україні», який зареєстровано 30.06.2009 р. за № 4744.
 16. Закон України «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги» від липня 2011 року № 3611-VI.
 17. Закон України «Про культуру» від 14 грудня 2010 року № 2778-VI.
 18. Указ Президента України «Про Положення про Пенсійний фонд України» від 06.04.2011 №384/2011.
 19. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів» від 08.12.2010 р. № 1149.
 20. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів» від 15.12.2010 р. №1132.
 21. Постановою Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників бюджетних установ і організацій на основі Єдиної тарифної сітки» від 25 січня 1993 року № 44.
 22. Постановою Кабінету Міністрів України «Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28 лютого 2002 року № 228 (із змінами і доповненнями, останні з яких внесено постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 року № 250).
 23. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності» від 17 серпня 2002 р. №1134.
 24. Постанова Кабінету міністрів України «Про оплату праці працівників закладів культури, яким надано статус академічних» від 03.02.2010 р. №109.
 25. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування місцевих бюджетів» від 23.05.2006 № 308-р // Офіційний вісник України. - 2007. - № 38. - С. 12.

26. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про Концепцію застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі» від 14.09.2002 № 538-р.
27. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції реформування місцевих бюджетів» від 27.08.2007 № 973.
28. Наказ Міністерства фінансів України «Про паспорти бюджетних програм» від 29.12.2002 № 1098.
29. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Основних підходів до запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів» № 805 від 02.08.2010 р.
30. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції реформування місцевих бюджетів» від 27.08.2007 № 973.
31. Наказ Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» №11 від 14 січня 2011 року.
32. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів» № 128 від 20.02.02 року .
33. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів» 04.11.2010 №1055.
34. Наказ Міністерства освіти України «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти» від 15.04.93 №102 (із змінами та доповненнями).
35. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26.09.2005 №557 (із змінами та доповненнями).
36. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про загальноосвітню школу-інтернат та загальноосвітню санаторну школу-інтернат» від 12 червня 2003 року № 363 (із змінами та доповненнями).
37. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства охорони здоров'я України «Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення» від 05.10.2005 №308/519 (із змінами та доповненнями).
38. Європейська Хартія про місцеве самоврядування Ради Європи та її моніторингова система // Управління сучасним містом. –Дніпропетровськ: УАДУ, 2000. – Вип.. 5-с.5-10
39. Статистичний щорічник України // Державний комітет статистики України.
40. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / кол. авторів [заг. редакція, передумова Ф.О. Ярошенка]. – К.: Зовнішня торгівля; УДУФМТ, 2010. – 592 с.
41. Управління державним бюджетом України: підручник / колектив авторів [заг. редакція М.Я. Азарова]. – К.: Міністерство фінансів України, 2010. – 816с.

Допоміжна

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб. /За заг. ред. Базилевича В.Д.-К.: Атіка, 2004.
2. Булгакова С.О., Василенко Л.І., Єрмошенко Л.В., Александров В.Т., Недбаєва С.М. Державні фінанси: Фінанси. Бюджетна система України.У 5-ти томах.–Том 1. – Київ: НВП «АВТ ЛТД», 2004. - 400 с. (Інтегрований навчально-атестаційний комплекс).
3. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т. -- Т.5. Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи самоврядування. - К.: НДФІ, 2004. - С. 78-84.
4. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т. -- Т.2. Соціальна спрямованість бюджетної політики. - К.: НДФІ, 2004. - С.

137-138.

5. Бюджетний менеджмент: Підручник /В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та інші; За заг. ред. проф. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2004. – 864 с.
6. Бюджетний менеджмент. Практикум: Навч. посіб./В. Федосов, С. Кондратюк, Л. Сафонова та інші; За заг. ред. проф. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2005. – 420 с.
7. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник.-К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 608 с.
8. Василик О.Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України: Підручник.-К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 544 с.
9. Власюк Н.І., Мединська Т.В., Мельник М.І. Місцеві фінанси: Навчальний посібник / Н.І. Власюк, Т.В. Мединська, М.І. Мельник. – К.: Алерта, 2011. – 328 с.
10. Ганевич Є.М., Михайленко С.В. Бюджетна система України: Навчальний посібник. – Одеса, ОДЕУ, ротاپринт, 2011 р. – 286 с.
11. Ганевич Є.М., Михайленко С.В. ФІНАНСИ. Фінансова система України: Навчально-методичний посібник. – Одеса: ПАЛЬМІРА, 2012. – 454 с.
12. Карлін М.І. Бюджетна система України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 428 с. -- (Вища освіта ХХІ століття).
13. Клець Л.Є. Бюджетний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. –640 с.
14. Лютий І.О., Зражевська Н.В., Рожко О.Д. Державний кредит та боргова політика України: Монографія. К.: Центр учбової літератури. 2008. –352 с.
15. Макарова О.В. Державні соціальні програми: теоретичні аспекти, методика розробки та оцінки: Монографія. – К.: Ліра-К, 2004. – 324 с.
16. Огонь Ц.Г. Доходи бюджету України: теорія та практика: Монографія. – К.: Київ. Нац. торг.- екон. ун-т, 2003.–580 с.
17. Опарін В.М., Малько В.І., Кондратюк С.Я. Бюджетна система: Навч.- метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2002. – 336 с.
18. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України: Навч.посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 670 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
19. Петрашко П.І., Чечуліна О.О., Александров В.Т., Булгакова С.О., Огданський К.М. Назарчук О.І., Сушко Н.І. Казначейська справа. Інтегрований пос. У 2-х тт..—К.: „АВТ” НВП, 2004 –784с.
20. Старостенко Г.Г., Булгаков Ю.В. Бюджетна система: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 240 с.
21. Сунцова О.О. Місцеві фінанси: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 560 с.
22. Сучасні проблеми бюджетної системи // Бюджетно-правова політика: теорія, практика, проблеми. М-ли наук. – практ. конф. - Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – 166 с.
23. Фещенко Л.В., Проноза П.В., Кузьминчук Н.В. Бюджетна система України: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2008. – 440 с.
24. Юрій С.І., Стоян В.І., Даневич О.С. Казначейська система: Підручник. – 2-ге вид. змін. й доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 818с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua/>
4. Державна податкова служба України – // www.sta.gov.ua/
5. Державна казначейська служба України-- //www.treasury.gov.ua
6. Головна фінансова інспекція України – // www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index
7. Рахункова палата України – // www.ac-rada.gov.ua/main.asp
8. Комітет з питань бюджету Верховної Ради України –// budget.rada.gov.ua/

9. Державна служба статистики України -- // www.ukrstat.gov.ua
10. Газета «Урядовий кур'єр» - щоденне видання органів державної виконавчої влади України – <http://uamedia.visti.net/uk>.
11. Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) --
<http://www.ibser.org.ua>.

Інформаційна для складання перевідного іспиту з дисципліни «Податкова система»

Тема 1. Сутність і види податків

Сутність податків. Генезис податків. Зародження держави і податків. Історичний розвиток форм оподаткування. Визначення податків, їх ознаки як економічної категорії. Податки та інші форми платежів до бюджету – плата, відрахування, неподаткові доходи.

Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрямки регулювання економіки та соціальної сфери. Дискусійні питання функцій податків.

Термінологія оподаткування. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка, квота. Методи побудови податкових ставок. Універсальні та диференційовані податкові ставки. Тверді та процентні ставки. Види твердих ставок: фіксовані та відносні. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні, регресивні.

Класифікація податків, її ознаки. Поділ податків за економічним змістом на прямі та непрямі. Класифікація податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування – податки на доходи, капітал і споживання. Класифікація за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють: загальнодержавні та місцеві податки. Класифікація податків залежного від способу їх стягнення – розкладні і окладні та інші види класифікацій.

Види прямих податків. Реальні податки: поземельний, промисловий, податок на грошовий капітал. Особисті податки: подушний, прибутковий, майновий, на спадщину і дарування. Прибутковий податок як основний вид прямих податків. Індивідуальний і корпоративний прибутковий податок. Переваги й недоліки прямих податків, проблеми їх справляння. Регулюючий механізм окремих видів прямих податків.

Види непрямих податків: акцизи, фіскальні монополії, мито. Специфічні та універсальні акцизи, їх види. Податок на додану вартість в системі універсальних акцизів. Види і призначення мита. Митна політика. Переваги та недоліки непрямих податків, їх місце в податковій системі.

Тема 2. Податкова система і податкова політика

Податки в системі державних доходів. Методи формування державних доходів. Податковий метод формування доходів держави як основний в умовах ринкової економіки.

Податкова система. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Обсяг видатків бюджету як визначальна база побудови податкової системи. Принципи побудови податкового законодавства України.

Податкова політика: поняття податкової політики та її напрямки. Основні принципи податкової політики: фіскальна економічна та соціальна ефективність. Елементи принципу фіскальної ефективності: достатність доходів, мінімізація видатків на збирання податків, запобігання ухиленню від сплати податків, еластичність (гнучкість) податкової системи, рівномірне розподілення податків між адміністративно-територіальними одиницями.

Податкова система України. Основні етапи її становлення. Склад і структура податкової системи України. Особливості здійснення податкової політики України в сучасних умовах економічної нестабільності.

Тема 3. Організація податкової роботи Державної фіскальної служби України.

Історія формування податкової служби в Україні. Організаційна структура Державної фіскальної служби України. Основні завдання, функції, права ДФС, розподіл обов'язків між керівництвом. Структура Державної фіскальної служби: апарат, територіальні органи.

Повноваження Державної фіскальної служби. Фінансові та адміністративні санкції, які накладаються органами Державної фіскальної служби. Обов'язки та відповідальність посадових осіб ДФС.

Тема 4. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість, його зародження і розвиток. Передумови введення податку на додану вартість в Україні. Поняття доданої вартості, методи її обчислення.

Платники і ставки податку на додану вартість. Сутність нульової ставки по податку на додану вартість. Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою. Об'єкт оподаткування. Перелік операцій, що виключені з об'єкта оподаткування.

Поняття бази оподаткування по податку на додану вартість. Порядок визначення бази оподаткування для операцій різних видів.

Пільги по податку на додану вартість. Види пільг по податку на додану вартість: нульова ставка, звільнення від оподаткування, виключення з об'єкта оподаткування. Різниця в механізмі нарахування податку на додану вартість за різних видів пільг. Перелік операцій, що звільняються від оподаткування.

Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Звітний податковий період. Поняття податкового зобов'язання і податкового кредиту. Порядок визначення дати податкового кредиту. Податкова накладна як основний звітний податковий документ. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету.

Податкові періоди. Терміни подання декларації з ПДВ до податкового органу та строки сплати ПДВ.

Тема 5. Акцизний податок

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Історія його введення в Україні. Акцизний податок в системі інших непрямих податків, його недоліки та переваги.

Платники акцизного податку. Об'єкт оподаткування та база оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Види ставок по акцизному податку: адвалорні, специфічні та комбіновані.

Порядок визначення оподатковуваного обороту та суми акцизного податку для вітчизняних та імпортованих товарів, щодо яких застосовуються адвалорні ставки, специфічні та комбіновані.

Особливості у механізмі оподаткування алкогольних та тютюнових виробів. Акцизні марки: порядок їх отримання вітчизняними виробниками та імпортерами і використання. Строки сплати акцизного податку для імпортерів алкогольних та тютюнових виробів. Особливості митного оформлення для імпортерів алкогольних та тютюнових виробів.

Особливості оподаткування окремих підакцизних товарів.

Пільги по акцизному податку. Складання та подання декларації з акцизного податку, строки сплати податку до бюджету.

Тема 5. Мито

Мито в системі непрямих податків. Мито як джерело доходів бюджету держави, митна політика держави. Організація митної справи: митна територія та митний кордон, митний контроль, ввезення, вивезення та транзит товарів, митна декларація і декларанти.

Платники мита. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення митної вартості. Два види митних ставок: тверді та процентні. Види процентних ставок: преференційні, пільгові, повні. Пільги для юридичних і фізичних осіб. Порядок надання відстрочок у сплаті мита.

Порядок визначення суми мита та його сплати на рахунки митних органів. Порядок перерахування мита до бюджету.

Тема 6. Податок на прибуток підприємств

Прибуткове оподаткування в системі податків з підприємств. Загальна характеристика прибутку як об'єкту оподаткування. Бюджетне значення податку на прибуток підприємств. Податок на прибуток як регулюючий чинник. Переваги і недоліки податку на прибуток підприємств.

Платники податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставки податку.

Порядок обчислення податку на прибуток підприємств. Характеристика податкових різниць та особливості їх визначення.

Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій.

Пільги з податку на прибуток, їх спрямування.

Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Строки і порядок розрахунків з бюджетом. Податкові періоди. Порядок складання декларації про прибуток підприємства.

Відповідальність платників податку.

Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб

Податок на доходи фізичних осіб як форма індивідуального прибуткового оподаткування. Бюджетне і соціальне значення податку. Переваги і недоліки прибуткового оподаткування громадян.

Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт та база оподаткування. Загальний оподатковуваний дохід. Податкова знижка та податкові соціальні пільги. Ставки податку.

Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.

Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів. Особливості оподаткування окремих операцій. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

Обов'язки платників податку та відповідальність за порушення порядку нарахування та сплати податку в бюджет.

Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Особливості оподаткування доходів громадян від заняття підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи. Порядок визначення оподаткованого доходу. Порядок нарахування та строки сплати авансових платежів. Порядок та строки подання декларації про фактично отримані доходи. Порядок перерахунків по податку.

Необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва (єдиного податку). Перелік юридичних і фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які мають право перейти на сплату єдиного податку. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.

Порядок переходу платників до спрощеної системи оподаткування.

Перелік юридичних і фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, які мають право перейти на сплату єдиного податку. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.

Групи платників єдиного податку. Види діяльності, що не передбачають застосування спрощеної системи оподаткування. Ставки податку. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку.

Ведення обліку і складання звітності платниками єдиного податку. Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної

системи оподаткування. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку.

Тема 9. Спрощена система оподаткування для сільськогосподарських товаровиробників.

Необхідність застосування спеціального режиму оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.

Платники єдиного податку податку. Об'єкт оподаткування та ставки податку. Особливості оподаткування сільськогосподарських виробників, які здійснюють сільськогосподарську діяльність на гірських та поліських територіях. Податковий (звітний) період.

Порядок нарахування та строки сплати податку. Порядок набуття та скасування статусу платника податку.

Тема 10. Рентна плата.

Підстави і мета впровадження рентної плати. Державна власність на ресурси як основа отримання державою доходів за їх використання. Рентна плата як інструмент впливу на економічне і раціональне використання ресурсів. Склад рентної плати.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт та база оподаткування. Порядок обчислення податкових зобов'язань. Ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин. Порядок розрахунків з бюджетом.

Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин: платники, об'єкти оподаткування. Порядок застосування пільг. Ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України: платники, об'єкти оподаткування. Порядок застосування пільг. Ставки рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України. Порядок розрахунків з бюджетом.

Рентна плата за спеціальне використання води: платники і об'єкт оподаткування. Ставки рентної плати та порядок її обчислення. Звільнення від оподаткування.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів, її сутність і призначення. Платники та об'єкти оподаткування. Ставки рентної плати. Порядок нарахування податкових зобов'язань з рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів та здійснення перерахунку.

Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.

Подання декларації і строки сплати рентної плати. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням.

Тема 11. Інші податки

Загальнодержавні і місцеві податки та збори. Склад місцевих податків і зборів. Повноваження місцевих органів влади щодо встановлення місцевих податків і зборів.

Склад місцевих податків та зборів і порядок їх установа. Законодавство України про місцеве оподаткування.

Податок на майно та єдиний податок, їх роль у формуванні доходів місцевих бюджетів.

Майнове оподаткування і його значення за сучасних умов. Податок на майно та його склад.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, перспективи його впровадження в Україні.

Платники, об'єкти, база оподаткування. Пільги із сплати податку. Ставка податку. Порядок його обчислення та сплати.

Транспортний податок як складова податку на майно. Платники, об'єкти, база оподаткування. Ставка податку. Порядок його обчислення та сплати.

Земельне оподаткування як різновид майнового оподаткування. Плата за землю як інструмент раціонального використання земельних угідь і регулювання розміщення виробництва на населення в регіональному розрізі. Форми плати за землю: орендна плата та земельний податок.

Основи справляння земельного податку: платники, об'єкт оподаткування, ставки податку.

Пільги щодо сплати земельного податку.

Порядок обчислення та сплати земельного податку, санкції за порушення податкового законодавства.

Орендна плата як форма земельного оподаткування.

Збір за місця для паркування транспортних засобів. Платники збору, об'єкт і база оподаткування. Ставки збору, порядок його обчислення та сплати.

Туристичний збір. Платники збору, ставка та база його справляння. Порядок сплати до бюджету.

Єдиний соціальний внесок. Платники, об'єкт нарахування та ставки єдиного внеску. Принципи обліку платників єдиного внеску. Особливості сплати єдиного соціального внеску фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності. Відповідальність при обчисленні та сплаті єдиного внеску. Вплив єдиного соціального внеску на фінансово-господарську діяльність підприємств.

Екологічний податок. Платники податку, об'єкт та база оподаткування. Ставки податку та порядок його обчислення. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Характер, призначення і бюджетна роль неподаткових платежів. Групи неподаткових платежів.

Доходи від державної власності: доходи від реалізації державного майна, надходження від грошово-речових лотерей, надходження дивідендів від суб'єктів підприємницької діяльності, утворених за участю державних підприємств і організацій, та інші.

Адміністративні збори і платежі: збори, що стягуються Державним комітетом України з нагляду за охороною праці тощо.

Надходження від штрафів та фінансових санкцій: адміністративні штрафи, санкції за порушення правил пожежної безпеки; суми, стягнені з винних осіб за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації тощо.

Інші неподаткові надходження: надходження коштів від реалізації майна, що перейшло у власність держави, надходження сум дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств, установ та організацій, щодо яких минув строк позовної давності, надходження коштів від Державного комітету з матеріальних резервів тощо.

Тема 12. Єдиний соціальний внесок

Єдиний соціальний внесок. Платники, об'єкт нарахування та ставки єдиного внеску. Принципи обліку платників єдиного внеску. Особливості сплати єдиного соціального внеску фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності. Відповідальність при обчисленні та сплаті єдиного внеску. Вплив єдиного соціального внеску на фінансово-господарську діяльність підприємств.

Тема 13. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Механізм державного регулювання економіки. Основні його елементи. Завдання податкової політики. Типи податкової політики. Роль податкових санкцій в державному регулюванні економіки. Податки як один з засобів стимулювання інвестиційної діяльності підприємств. Особливості здійснення податкової політики в сучасних умовах економічної нестабільності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України. – К.: Просвіта, 1996. – 80 с.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.10 № 2464-VI.
4. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України" від 02.12.2010 р. № 2756-VI.
5. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм" від 24.05.2012 р. № 4834-VI.
6. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні" від 05.07.2012 р. № 5083-VI.

Допоміжна

1. *Василик О.Д.* Податкова система України: Навчальний посібник. – К.: ВАТ „Поліграфкнига”. -2004. -478 с.
2. *Данілов О.Д., Фліссак Н.П.* “Податкова система та шляхи її реформування”: Навч. посібник – К.: Парламентське вид-во, 2001 -216 с.
3. Журнали «Вісник податкової служби України», «Відомості Верховної Ради України».
4. *Загорський В.С., Вовчак О.Д., Благун І.Г., Чуй І.Р.* Фінанси. Навчальний посібник. – К., 2008. – 247 с.
5. *Захожай В.Б., Литвиненко Я.В., Захожай К.В., Литвиненко Р.Я.* Система оподаткування та податкова політика: Навчальний посібник /Під заг. ред. В.Б. Захожая та Я.В. Литвиненка. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с.
6. Інформаційно-аналітичний щотижневик «Налого і бухгалтерський учет».
7. *Карлін М.І.* Державні фінанси України. Навчальний посібник. – К., 2011. -598 с.
8. *Кучерявенко Н.П.* Налоговые процедуры: правовая природа и классификация. К.: Правова єдність, 2009. – 496 с.
9. *Кучерявенко Н.П.* Налоговый процесс: учебное пособие. К.: Правова єдність, 2009. – 392 с.
10. *Литвиненко Я.В., Якушик І.Д.* Податкова політика: Навч. посібник – К.: МАУП, 2003. -224 с.
11. *Литвиненко Я.В., Якушик І.Д.* Податкові системи зарубіжних країн. – К., 2004. – 208 с.
12. *Моринець В.П., Ярема Б.П.* Податкова система: збірник задач і тести. Навчальний посібник. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Магнолія, 2009. – 275 с.
13. *Педь І.В.* Податкові і соціальні збори в податковій системі України. Навчальний посібник. За редакцією Ю.М.Лисенкова. – К., 2008. – 366 с.
14. Податкова система: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ за ред. І.О. Лютого.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
15. Практикум з курсу «Податкова система»: Для самостійного вивчення дисципліни/ Авт. кол.: *Я.П. Квач, А.В. Белякова, В.Я. Князькова та ін.*; Укр.. держ. ун-т

фінансів та міжнародної торгівлі. Одеськ. Інститут фінансів. – Ізмаїл: Вид-во «СМИЛ», 2008. – 286 стор.

16. Сало І.В. Оподаткування банків: навчальний посібник/ І.В. Сало, І.І. Д'яконова, Н.Г. Євченко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 208 с.

17. Соколовська А.М. Основи теорії податків. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2010 – 326 с.

18. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія та практика становлення. – К.: Знання – Прес, 2004. – 454 с.

19. Соколовська А.М. Податкова система України: теорія та практика становлення. – К.: НДФІ, 2001. – 372 с.

20. Тимченко О.М. Податковий борг в Україні: причини, наслідки, менеджмент: монографія/ О.М. Тимченко. К.: КНЕУ, 2009. – 228 с.

21. Ткаченко Н.М. Податкові системи країн світу та України. Облік і звітність. – К: Алеута, 2004. -554 с.

22. Юрий С.И., Крисоватый А.И., Майбуров И.А., Коцук Т.В. Турбулентность налоговых реформ. – К., 2011. – 382 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Державної податкової служби України – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>;
2. Сайт Державної податкової адміністрації в Одеській області – Режим доступу: [www.nalog.od.ua](http://www.nalog.od.ua;);
3. Сайт міста Одеси. – Режим доступу : [http://www.odessa.ua](http://www.odessa.ua;);
4. Сайт «Бухгалтер» - Режим доступу:<http://buhgalter.com.ua/>;
5. Сайт «Вісник Державної податкової служби України» – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/>;
6. Портал Ліга:Закон - Режим доступу:<http://www.ligazakon.ua/>;
Пошукова система "Google Украина". – Режим доступу: <http://www.google.com.ua>.

Інформаційна для складання перевідного іспиту з дисципліни «Страховання»

Тема 1. Сутність, принципи й роль страхування

Історичні умови виникнення та розвитку страхування. Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами.

Організаційні форми (способи) формування страхового фонду. Економічна сутність страхування. Роль та місце страхування в системі економічних відносин. Взаємозв'язок страхування з іншими економічними категоріями та його особливості. Функції страхування. Принципи страхування.

Тема 2. Класифікація страхування

Поняття класифікації, її наукове та практичне значення. Основні класифікаційні ознаки у страхуванні.

Класифікація страхування за об'єктами страхування: майнове, особисте та страхування відповідальності. Підгалузі та види страхування.

Класифікація за формами проведення: обов'язкове страхування та добровільне страхування. Основні принципи, на підставі яких реалізується добровільне та обов'язкове страхування.

Класифікація за спеціалізацією страховика, за статусом страховика та іншими ознаками.

Тема 3. Страхові ризики і їх оцінювання

Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Класифікація ризиків за різними ознаками. Визначення страхового ризику. Ознаки страхового ризику.

Оцінка ризику та критерії визначення ціни страхування. Етапи управління ризиком. Структура та основи розрахунку страхових тарифів.

Тема 4. Страховий ринок

Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Роль посередників на страховому ринку. Інфраструктура страхового ринку. Види страхового ринку у різних аспектах. Об'єкт купівлі-продажу на страховому ринку. Страхова послуга як товар, її особливості. Загальні основи надання страхових послуг.

Етапи відродження та становлення страхового ринку України. Сучасний стан страхового ринку в Україні та перспективи його розвитку.

Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. Маркетингові дослідження страхового ринку. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень.

Тема 5. Страхова організація

Страхова індустрія як частина сфери послуг. Страхова організація як первинний та основний ланцюг у системі страхового підприємництва.

Організаційні форми страховиків. Спеціалізація страховиків. Структура страхових компаній. Управління страховою компанією. Страхові об'єднання страховиків та їх функції.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

Необхідність і значення державного регулювання та контролю за діяльністю страховиків. Органи нагляду за страховою діяльністю, їх функції та права. Порядок ліцензування страховиків. Реорганізація страховиків.

Тема 7. Особисте страхування

Необхідність та значення проведення особистого страхування. Основні види страхування життя, порядок їх укладання..

Основні умови обов'язкових та добровільних видів страхування від нещасних випадків, які укладаються у індивідуальному або колективному порядку. Медичне страхування

Тема 8. Майнове страхування

Необхідність та значення проведення страхування майна. Основні умови укладання договорів страхування майна юридичних осіб. Особливості сільськогосподарського страхування. Страхування технічних та фінансових ризиків. Авіаційне страхування. Морське страхування та страхування вантажів. Основні види страхування майна громадян

Тема 9. Страхування відповідальності

Необхідність та значення проведення страхування відповідальності. Основні умови обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту. Основні види страхування відповідальності громадян та юридичних осіб. Страхування професійної відповідальності окремих категорій працівників

Тема 10. Перестраховання і співстраховання

Сутність співстраховання й механізм його застосування.

Необхідність і сутність перестраховання. Суб'єкти перестраховання. Функції перестраховання. Основні види договорів перестраховальних операцій за формою взаємно взятих зобов'язань: факультативне перестраховання, облігаторне перестраховання. Методи проведення перестраховальних операцій: пропорційне та непропорційне перестраховання.

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика

Особливості грошового обігу страхових організацій. Склад доходів та видатків страховика, їх економічний зміст. Показники фінансових результатів страхових організацій. Оподаткування страховиків.

Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії

Поняття та значення фінансової надійності страховика. Платоспроможність страховика та умови її забезпечення. Страхові резерви страховиків, їх значення, види, порядок формування, розміщення та використання. Фактичний і нормативний запас платоспроможності, порядок їх обчислення. Основні показники ліквідності та платоспроможності страховика.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 № 85/96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
2. Закон України Про внесення змін до Закону України «Про страхування» від 04.10.2001 р., № 2745 - III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
3. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг» від 12.07.2001, № 2664 – III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
4. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту» від 01.07.2004 р., №1961-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua

5. Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 09.02.2012 № 4391-VI [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті» від 14.08.1996 р., № 959 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення про організацію діяльності аварійних комісарів» від 5 січня 1998 р. № 8 [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї» від 29.03.2002 р., № 402 [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та правил проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної відповідальності» від 12.10.2002 р. № 1535 [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру» від 16.11.2002 р. № 1788 [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
11. Положення «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг» від 23.11.2011 № 1070/2011 [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
12. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг «Про затвердження Ліцензійних умов провадження страхової діяльності» від 28 серпня 2003 р. № 40
13. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг «Про затвердження порядку складання звітних даних страховиків» від 3.02.2004 р. № 39
14. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг «Про затвердження правил формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя» від 17.12.2004 р. № 3104
15. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг «Про погодження Статусу Моторного (транспортного) страхового бюро України» від 01.02.2005 р. № 3470
16. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про деякі питання здійснення страхування сільськогосподарської продукції з державної підтримкою» від 30.12.2012р. № 1968
17. Дьячкова Ю.М. Страхування: Навчальний посібник./Ю.И. Дьячкова. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
18. Мних Є.В. Страхування в Україні: сучасна теорія і практика. — К. : Знання України, 2008. — 284 с.
19. Плиса В.Й. Страхування: Навч. посіб. / В.Й. Плиса. – К.: Каравела, 2006. – 392 с.
20. Страхові послуги: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів / [Я. П. Квач, І. П. Малікова, О. В. Орлова, Н. Д. Полтавченко, Л. К. Сергієнко]; за ред. д.е.н., професора О.С. Редькіна. – Одеса: ОІФ УДУФМТ, СПД Бровкін О.В., 2012. – 248 с.
23. Страхування: навч. Посіб. / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк; за ред.. Т.А. Говорушко. – К.: - Львів: «Магнолія 2006», 2016. – 328 с.
24. Базилевич ВД. Страхування: практикум: навч. посіб. / за ред. В.Д. Базилевича. – 2-

ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2011. – 607 с. – (Київському національному університету імені Тараса Шевченка 175 років).

25. Страхування: лабораторний практикум / Пікус Р.В., Приказнюк Н.В., Тлуста Г.Ю., Шолойко А.С., Лобова О.М. - К. : Логос, 2014. – 280 с.

26. Осадець С.С. Страхування : підручник / С.С. Осадець. — 2-е вид. — К.: Вид-во КНЕУ, 2002. — 599 с.

27. Страхування : підручник / за ред. В.Д. Базилевича. — К.: Знання, 2008. — 1019 с.

Допоміжна

1. Безугла В.О., Постіл І.І., Шаповал Л.П. Страхування: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 582 с.

2. Гаврилова С.С. Страхование: учеб. пособие/ С.С. Гаврилова. – М.: ЭКСМО, 2010. – 304 с. (Учебный курс: кратко и доступно)

3. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій: Навч. посіб./ О. О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2008. – 329 с.

4. Говорушко Т.А. Страхові послуги: навч. посіб. – [2-ге вид. перер.тадоп.] / Т. А. Говорушко. - К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.

5. Говорушко Т.А. Страхові послуги: Підручник/ Т. А. Говорушко. - К.: Центр учбової літератури, 2011. – 376 с.

7. Кондрашкін А. Б. Теорія та практика підприємницького ризику: Навчальний посібник / А. Б. Кондрашкін, Т. В. Пепа. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 224 с

8. Ткаченко Н.В. Страхування. Практикум: навч. посіб./ Н. В. Ткаченко. –К.: Ліра – К, 2007.-270 с.

9. Правила страхування НАСК «Оранта» та інших страхових компаній за різними видами страхування.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dfp.gov.ua/> - Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України.
2. <http://www.rada.gov.ua/> - Офіційний сайт Верховної ради України.
3. <http://www.uainsur.com/> - Офіційний сайт Ліги страхових організацій України.

КРИТЕРІЇ
оцінювання знань на вступному випробуванні з фаху
для здобуття ступеня «Магістр»

Екзаменаційне завдання включає теоретичну і практичну частину. Теоретична частина вступного випробування складається з трьох теоретичних питань. Оцінка за правильну відповідь 50 балів, неправильну - 0. Практична частина вступного випробування складається з задачі, максимальна оцінка за повне правильне вирішення задачі 50 балів.

Теоретичні питання (з кожного предмету):

50 балами оцінюється методично грамотна і повна відповідь на теоретичне питання, відчувається творчий підхід студента до викладення матеріалу.

40 балами оцінюється повна і правильна відповідь на теоретичне питання, але відсутній творчий підхід студента до викладення матеріалу.

30 балами оцінюється повна і правильна відповідь на теоретичне питання, яка містить деякі несуттєві помилки у викладенні відповідей при повних знаннях програмного матеріалу, порушено логічну послідовність при викладенні матеріалу.

20 балами оцінюється фрагментарно правильна відповідь на теоретичне питання, логіка викладення відповіді на запитання відсутня, робота складається з набору речень.

10 балами оцінюється відповідь на теоретичне питання, якщо має місце недостатня повнота викладення матеріалу, неглибокі знання основного матеріалу, наявність великої кількості неточностей у викладенні матеріалу.

0 балами оцінюється відсутність, або повністю неправильна відповідь на теоретичне питання.

Задача:

50 балами оцінюється повне методично грамотне • математично правильне рішення задачі, виконане в чіткій, логічній послідовності, з наведенням формул та розшифровкою умовних позначень, загальних висновків.

40 балами оцінюється повне і правильне рішення задачі з представленням необхідних висновків, яке містить деякі методичні неточності і незначні математичні помилки.

30 балами оцінюється повне рішення задачі, яке містить декілька суттєвих методичних помилок, які охоплюють не більше 50% рішення задачі, або неповне правильне рішення задачі, яке виконано на половину.

20 балами оцінюється фрагментарне правильне рішення задачі, яке виконане не більше, ніж на 25%.

10 балами оцінюється фрагментарне, частково правильне рішення задачі, яке виконано менше, ніж на 25%).

0 балами оцінюється відсутність, або повністю неправильне виконання задачі.

За підсумками складання вступного випробування вступник може набрати **від 0 до 200 балів включно**.

Вступник, який набрав менше, ніж 100 бали на комплексному фаховому випробуванні, до наступних випробувань не допускаються та участі в конкурсі не беруть.